

**QUICKSCAN NATUUR
HALVE AANSLUITING A6 EN
VERBINDINGSWEG RICHTING LELYSTAD
AIRPORT**

PROVINCIE FLEVOLAND

17 juni 2015
078572524:A
D03071.000118.0100

Inhoud

1.1	Inleiding.....	3
1.2	Doel en Status	3
1.3	Wettelijk kader.....	4
1.4	Gebiedsbeschrijving	4
1.5	Flora- en faunawet.....	7
1.5.1	Faunapassage onder de A6.....	10
1.6	Natuurnetwerk Nederland.....	11
1.6.1	Burchtkamp	11
1.6.2	EVZ Lage vaart (omringend bos)	14
1.6.3	Hollands Hout.....	15
1.7	Natuurbeschermingswet 1998	16
1.8	Samenvatting.....	18
Bijlage 1	Foto's	19
Bijlage 2	Wettelijk en beleidskader	29
Bijlage 2.1	Flora- en faunawet	29
Bijlage 2.2	Natuurbeschermingswet 1998.....	33
Bijlage 2.3	Natuurnetwerk Nederland.....	38

1.1 INLEIDING

Bij de locatiekeuze en het daaruit volgende aanleg en gebruik van de nieuwe afslag van de A6 naar Lelystad Airport kunnen effecten optreden op verschillende in de omgeving aanwezige natuurwaarden. Dit kan leiden tot overtreding van de vigerende natuurwetgeving en beleid, namelijk de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en het Provinciaal beleid Natuurnetwerk Nederland (voormalig EHS).

Hiertoe is een Quicksan Flora- en fauna uitgevoerd om de beschermde natuurwaarden in het invloedgebied van het plan in kaart te brengen.

1.2 DOEL EN STATUS

De Quicksan flora en fauna is opgezet als een verkennend onderzoek naar de relevante natuurwaarden binnen de invloedzone van de verschillende alternatieven. Het doel van dit onderzoek is om de belangrijkste randvoorwaarden en onderscheidende aspecten op het vlak van natuurwetgeving en –beleid te identificeren. Het is dus een verkennend onderzoek op hoofdlijnen, op basis waarvan de trechtering van de varianten uitgevoerd kan worden en waarmee eventueel noodzakelijke vervolgacties in beeld kunnen worden gebracht.

Deze Quicksan flora en fauna is uitgevoerd door middel een veldbezoek en een bureaustudie. Het veldbezoek had de aard van een habitatgeschiktheidsonderzoek, waarin de functies van het plangebied voor de voornaamste soortgroepen is beoordeeld. Eventuele waarnemingen van soorten in het veld zijn eveneens genoteerd. Het bureauonderzoek is gebaseerd op beschikbare inventarisaties en vrij verkrijgbare verspreidingsbronnen en waarnemingen van soorten:

- Synbiosys Alterra (gebiedendatabase)
- RAVON, www.ravon.nl. Verspreidingsgegevens van amfibieën, reptielen en vissen (geraadpleegd in april 2015)
- Waarneming.nl (geraadpleegd in april 2015)
- Greve, M.S.E. , H. Miedema (2011) Wezenlijke kenmerken en waarden EHS Gemeente Lelystad, A&W rapport 1358 Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.
- Reinhold, J. Heemskerk, R. (2014) Monitoren Flora en Fauna in Lelystad. Lelystad.
- Lensink, R. (2014) Uitbreiding Vliegveld Lelystad, de EHS en Stille Toetsing in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur en Stiltegebieden. Bureau Waardenburg bv
- Tweel, van M.J. (2013) SNL-Monitoring Flevo-landschap 2013. In opdracht van Flevo-landschap

Het veldbezoek is uitgevoerd op 23-04-2015 door mevrouw L.M. Hamelink, Ecoloog van Arcadis. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: gemiddeld 8,8°C, droog, 2 Bft, halfbewolkt.

De habitatgeschiktheidsbeoordeling, in combinatie met beschikbare verspreidingsgegevens, vormen de basis van de Quicksan. De resultaten zijn opgenomen in dit rapport. Omdat in deze fase van het proces de verschillende alternatieven worden afgewogen is er gekozen voor een ruime opzet van het onderzoeksgebied om de verschillende alternatieven tegen elkaar te kunnen afwegen. Onderstaande afbeelding geeft het onderzoeksgebied voor het veldbezoek weer (Afbeelding 1).

Een deel van het onderzoeksgebied is doorlopen (rode delen in afbeelding 1). Het overige deel (blauwe delen in afbeelding 1) is enkel op afstand beoordeeld (onder andere met een verrekijker): voor grote delen van het perceel landbouwgrond was geen betredingstoestemming en geen wegen aanwezig zijn of dat toegang tot het gebied bemoeilijkt werd (onveilige toegang via de berm snelweg). Bovendien was het een goed beeld van de grootschalige landbouwpercelen niet nodig om deze in zijn geheel te bekijken gezien de homogene aard en beperkte natuurwaarde.

Afbeelding 1 Het plangebied met het onderzoeksgebied voor het veldbezoek. Rood kader is bezocht, Blauwe kader is enkel met verrekijker en/of op afstand waargenomen.

1.3 WETTELIJK KADER

De wettelijk en beleidskaders van Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en NNN (voormalig Ecologische Hoofdstructuur; EHS) zijn opgenomen in Bijlage 2.

1.4 GEBIEDSBESCHRIJVING

Het gebied bestaat uit twee delen, namelijk het deel ten noordwesten en het deel ten zuidoosten van de A6. Het deel ten zuidoosten van de A6 bestaat grotendeels uit grootschalige monoculturen akkerbouw en grasland. Langs de Meerkoetenweg zijn daarnaast nog een aantal boerderijen gelegen. De bomen langs de Meerkoetenweg zijn nog vrij jong. Ten zuidoosten van de A6 is eveneens een natuurgebied (NNN) gelegen de Burchtkamp genaamd. Burchtkamp heeft een oppervlakte van ongeveer 159 hectare, bestaande uit kruiden- en faunarijk grasland (55 hectare), moeras (9 hectare), ruigteveld (51 hectare) en zoete plas (3 hectare). De Burchtkamp wordt afgescheiden van de A6 door het kanaal de Hollandse Tocht. Aan de noordwestzijde van de A6 is een bedrijventerrein gelegen. Dit bedrijventerrein loopt naar het zuiden door in een smalle strook akkers, een deel NNN (de lage vaart en zijn oevers) en een deel ruigteveld.

Afbeelding 2 Het plangebied. Linksboven de A6 met watergang erlangs, rechtsboven de Meerkoetenweg, linksonder de Burchtkamp en met rechts op de foto een akker, rechtsonder de Lage Vaart met het Ruigteveld.

De onderstaande kaart toont de benaming van de verschillende gebieden binnen het onderzoeksgebied.

Afbeelding 3 De benaming van de verschillende deelgebieden binnen het onderzoeksgebied.

1.5 FLORA- EN FAUNAWET

Het voorkomen en de functie van het plangebied voor de nader onderzochte soorten wordt uitgebeeld in de onderstaande tabel, Tabel 1. Zie de foto's onder paragraaf 1.9.

Soortgroep	Soort	Categorie Ff-wet	Omschrijving
Vaatplanten	Rietorchis	Tabel 2	De rietlanden langs de Tochtput in het NNN-gebied de Burchtkamp (zie Afbeelding 6) bieden een geschikte groeiplaats voor rietorchis en gevlekte rietorchis. Deze soorten zijn vaker in de Burchtkamp aangetroffen langs de Zanderij (SNL monitoring, 2013). Het grootste gedeelte van het onderzoeksgebied is echter ongeschikt voor beschermde vaatplanten. De grootste oppervlakte betreft agrarisch perceel. Deze percelen worden bemest en er wordt veelvuldig gebruik gemaakt van herbiciden/pesticiden, daarnaast hebben de percelen nauwelijks een akkeronkruidenvegetatie. Het ruigteveld aan weerszijden van de A6 is te ruig (brandnetels en riet) om als groeiplaats voor beschermde soorten te dienen. Als uitzondering hierop zou grote kaardenbol hier kunnen voorkomen (habitatgeschiktheid).
	Gevlekte Rietorchis	Tabel 2	
	Rietorchis	Tabel 1	
	Grote kaardenbol		
Grondgebonden zoogdieren	Muizen en spitsmuizen, rat en mol, ree, vos, konijn.	Tabel 1	Met name de ruigtevelden en het NNN gebied langs de Lage Vaart is zeer geschikt voor allerlei soorten algemene grondgebonden zoogdieren. De agrarische percelen bieden weinig tot geen schuilmogelijkheden en nauwelijks waarde als foerageergebied voor deze soorten.
	Bever	Tabel 3	Er zijn in de Burchtkamp meerdere locaties met vraatsporen van de bever aangetroffen (langs de vaart aan de noordwestrand van het gebied en een centraal gelegen wilgenbosje). In de Burchtkamp is langs de Zanderij een beverburcht aanwezig (SNL monitoring). Bovendien zijn 3 wissels waargenomen in de Hollandse Tocht tussen de A6 en de Burchtkamp. Hier komen bevers uit het gebied mogelijk aan land. Langs de Lage Vaart zijn eveneens vraatsporen van bever aangetroffen. Het wilgenbestand in het hele gebied is zeer waarschijnlijk deel van het foerageergebied van bevers uit Hollands Hout en de Burchtkamp.
	Otter	Tabel 3	Otters zijn regelmatig waargenomen langs de Lage Vaart. Deze staat met een ecoduiker onder de A6 in verbinding met de Hollandse Tocht en de Burchtkamp. Hoewel er geen aanwijzingen zijn van permanent gebruik, is het mogelijk dat een otter incidenteel gebruik maakt van deze watergangen. Volgens het meetnet zijn 2 tot 4 otters in het gebied van de Lage Vaart te vinden (Reinhold, 2014).

Soortgroep	Soort	Categorie Ff-wet	Omschrijving
	Edelhert	Tabel 2	Tijdens het veldbezoek zijn aan de noordelijke rand van de Burchtkamp enkele sporen gevonden van vermoedelijk Edelhert. Gezien de ligging van de Oostvaardersplassen, een belangrijk leefgebied voor Edelhert, is het zeer goed mogelijk dat met lage frequentie edelherten door de Burchtkamp heen trekken. Uit de Burchtkamp zijn geen specifieke waarnemingen bekend, wel uit het kilometerhok (waarneming.nl). De Burchtkamp is ook zeer beperkt geschikt als foerageergebied voor edelhert gezien de ruige vegetatie. Elders in het gebied zijn ook geen sporen gevonden van edelhert, al is het eveneens mogelijk dat sporadisch een edelhert in het ruigteveld ten noordwesten van de A6 aanwezig is.
	Das	Tabel 3	Er is een hol aangetroffen dat vermoedelijk door das gegraven is in de wal aan de noordwestzijde van de Burchtkamp. Het hol is niet recentelijk belopen. Verder zijn er geen sporen van das aangetroffen in het gebied. De wal waar de burcht is aangetroffen is daarnaast niet geschikt voor das gezien het een zandige bodem betreft (gangen en hollen storten snel in). Er zijn van deze soort tevens geen andere waarnemingen bekend uit het gebied. De aanwezigheid van de das in het zoekgebied wordt uitgesloten..
Vleermuizen	Laatvlieger, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, meervleermuis	Tabel 3	De boerderijen aan Meerkoetweg 17 en 18 zijn potentieel geschikt als vaste rust- en verblijfplaats van gebouw bewonende vleermuizen. zoals de gewone en ruige dwergvleermuis. Tijdens het veldbezoek konden de huizen niet in detail onderzocht worden, waar het is goed mogelijk dat er geschikte verblijfplaatsen aanwezig zijn in de spouwmuren (via open stootvoegen), achter gevelbetimmering en in andere spleten en kieren. Verschillende soorten vleermuizen zijn foeragerend aangetroffen in de Burchtkamp zoals gewone en ruige dwergvleermuis en laatvlieger, meervleermuis is enkel foeragerend waargenomen langs de zanderij (Greve, 2011). Het ruigteveld aan de noordzijde van de A6 is eveneens geschikt als foerageergebied voor gewone en ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Het agrarisch perceel ten zuiden van de A6 heeft weinig waarde voor vleermuizen gezien het geen of nauwelijks geleidende elementen heeft en er door de intensieve landbouw weinig insecten aanwezig zijn. De Lage Vaart is van belang voor foeragerende en doortrekkende watervleermuis en meervleermuis (Greve, 2011). De

Soortgroep	Soort	Categorie Ff-wet	Omschrijving
			Hollandse Tocht heeft zeer weinig beschutting van vegetatie en is daarom minder geschikt als foerageergebied voor vleermuizen.
Vogels	Algemene broedvogels (weidevogels, vogels van riet en ruigte, watervogels)	Vogels (niet jaarrond beschermd)	De agrarische percelen zijn zeer intensief beheerd en nauwelijks geschikt voor weidevogels. Er zijn tijdens het veldbezoek dan ook geen weidevogels op de percelen waargenomen. De Burchtkamp, de bebossing rond de Lage Vaart en het ruigteveld ten noordwesten van de A6 zijn geschikt voor verschillende soorten vogels van riet en ruigte (zoals veldleeuwerik, blauwborst, rietzanger, snor, kleine karekiet, sprinkhaanzanger). De Tochtput en de omgeving van de Lage Vaart biedt daarnaast broedmogelijkheden voor verschillende watervogels (kuifeend, wilde eend, zomertaling, dodaars). De Hollandse Tocht biedt slechts weinig beschutting voor watervogels om te kunnen broeden. Incidentele broedgevallen tijdens het broedseizoen kunnen echter niet geheel worden uitgesloten.
	Vogels met jaarrond beschermde nesten	Vogels (jaarrond beschermde nesten)	Er zijn tijdens het veldbezoek geen roofvogelnesten aangetroffen. Zowel de bomenrijen langs de A6 als langs de Meerkoetenweg zijn nog te jong om geschikt te zijn voor roofvogels. In de toekomst is het mogelijk dat zich in deze bomenrijen buizerds of sperwer vestigen. In het verleden heeft bruine kiekendief gebroed in de Burchtkamp, de laatste jaren echter niet meer (persoonlijke mededeling Lukas van Lier, Flevolandschap). Er is echter in de rietkragen rondom de Tochtput geschikt broedgebied voor bruine kiekendief aanwezig. De boerderijen konden bij dit onderzoek niet in detail worden bekeken. Het woonhuis aan Meerkoetweg 18 heeft echter een pannendak. Dit is dus in potentie geschikt als nestlocatie voor de huismus en de gierzwaluw. De woning aan Meerkoetweg 17 heeft een rieten dak en is dus niet geschikt als nestlocatie voor deze soorten.
Vissen	Kleine modderkruiper Europese Meerval Rivierdonderpad	Tabel 2	Kleine modderkruiper, Europese meerval en rivierdonderpad zijn aanwezig in de verschillende watergangen van het gebied zoals de Lage Vaart en Hollandse Tocht. Deze staan door middel van duikers met elkaar in verbinding (bron: Greve & Miedema 2011 en Lensink 2014). De Hollandse Tocht is minder geschikt voor deze soorten dan de Lage Vaart gezien de Hollandse Tocht veelal in de schaduw ligt, beperkte watervegetatie heeft en het water minder helder is.

Soortgroep	Soort	Categorie Ff-wet	Omschrijving
Amfibieën	Bruine kikker	Tabel 1	De watergangen in het gebied zijn geschikt voor algemene soorten amfibieën zoals bruine kikker, gewone pad, groene kikker en kleine watersalamander. Er zijn enkele tientallen groene kikkers waargenomen nabij de duiker onder het pad in de verlengde van de Poseidonweg (veldbezoek).
	Gewone pad	Tabel 1	
Amfibieën	Groene kikker (bastaardkikker en meerkikker)	Tabel 1	Het is mogelijk dat vanuit de populatie rugstreepad in de Flevopoort individuen migreren richting de Lage Vaart of Hollandse Tocht. Er is momenteel echter geen geschikt leefgebied voor rugstreepad aanwezig in het plangebied.
	Kleine watersalamander	Tabel 1	
Amfibieën	Rugstreepad	Tabel 3	
Reptielen	Ringslang	Tabel 3	Er zijn geen broedhopen van ringslang aangetroffen tijdens het veldbezoek (niet het gehele ruigteveld is doorzocht). Wel kan het ruigteveld ten noordwesten van de A6 en de Burchtkamp als overwinteringshabitat voor ringslang dienen (Zie afbeelding 3). Ringslang is aanwezig in de Burchtkamp (stadsecoloog Lelystad) en in het Hollands hout (Greve & Miedema 2011). De ringslang maakt mogelijk gebruik van de ecoduiker onder de A6

Tabel 1 Deze tabel toont een overzicht van het voorkomen en de habitatgeschiktheid van het gebied voor de belangrijkste soortgroepen.

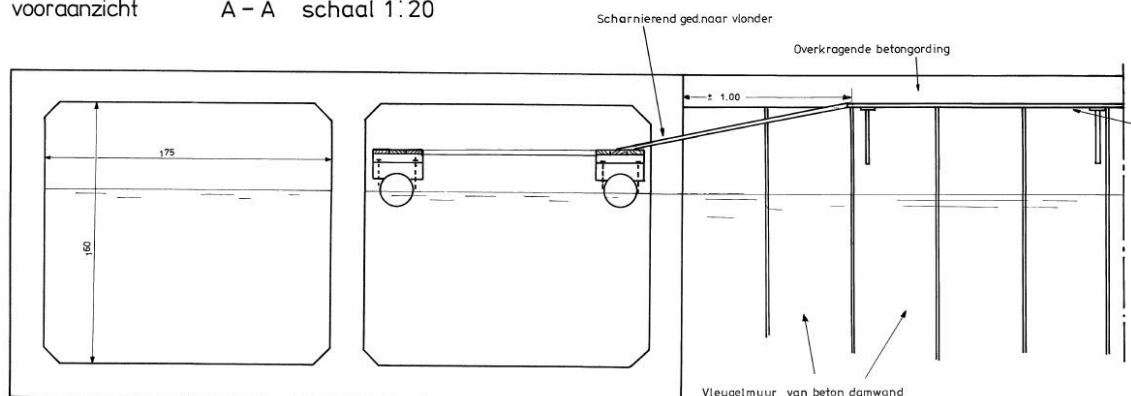
1.5.1 FAUNAPASSAGE ONDER DE A6

De Lage Vaart is door middel van een duiker met faunapassage verbonden met de Hollandse Tocht langs de zuidzijde van de A6 (langs de Burchtkamp). Deze duiker is toentertijd aangelegd met als doelsoort de das. Dit is opvallend, omdat de das niet voorkomt in Flevoland en bovendien is de aansluiting op de omgeving onvoldoende is: aan de zuidoostzijde komt de ecoduiker uit op de berm van de snelweg en dan vorm de Hollandse Tocht nog een barriere (persoonlijke mededeling Andre van den Berg, provincie Flevoland). Een aantal andere soorten kunnen echter wel gebruik maken van deze passage om tussen de gebieden heen en weer te bewegen (otter, bever, ringslang) en is in dat opzicht dus van belang voor de functionaliteit van hun leefgebied. Onbekend is in hoeverre deze passage daadwerkelijk wordt gebruikt en door welke soorten.

Afbeelding 4 De ligging van de faunapassage en verbinding tussen de Lage Vaart en de Hollandse Tocht (gele pijl).

Duiker A6 km 72.8 bij Burchtkamp
vooraanzicht A - A schaal 1:20

Afbeelding 5 Vooraanzicht van de eco-duiker. Het bestaat uit twee duikers, waarbij in een van de twee een drijvende volderconstructie is gerealiseerd (uitsnede uit tekening Rijkswaterstaat, 1993)

1.6 NATUURNETWERK NEDERLAND

Er liggen twee deelgebieden van het NNN (voorheen: EHS) binnen het plangebied, namelijk de Burchtkamp en de Lage Vaart. De natuurwaarden worden per deelgebied besproken.

1.6.1 BURCHTKAMP

De Burchtkamp onderscheidt zich van andere natuurgebieden in Flevoland door de plas op zandige bodem welke is omgeven door nat schraalland met voor Flevoland zeer bijzondere flora. Daarnaast vervult het gebied een belangrijke functie voor vogels die afhankelijk zijn van struweel, moeras en akkers. Onder de A6 ligt tussen de Hollandse Tocht en de Lage Vaart, ten noordwesten van de Burchtkamp, een

ecoduiker. Deze maakt echter formeel geen onderdeel uit van de NNN. De Burchtkamp heeft de volgende natuurtypen;

N04.02 Zoete plas (2,9 ha)

In 1998 is in het westelijke deel van het gebied een ondiepe waterpartij uitgegraven: de Zanderij. Hier is de Meervleermuis regelmatig foeragerend waargenomen. Daarnaast zijn hier veel watervogels te vinden (Dodaars) en een oeverzwaluwenkolonie.

N05.01 Moeras (9,4 ha)

In en rond de Tochtput en de Burchtput heeft zich moerasvegetatie gevestigd met nat rietland en ondiepe plassen, met hier en daar Grote lisdodde. De putten zijn samen met delen van de vegetatie omgeven met kades. De waterstand wordt hier ongeveer op maaiveldniveau gehouden. In dit deel broeden of hebben gebroed moerasvogels als Roerdomp, Zomertaling, Waterral, Bruine kiekendief en Baardman (Jalving 2001). De Burchtkamp heeft een goed ontwikkelde libellenfauna met soorten als Glassnijder en Vroege glazenmaker.

N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland (54,4 ha)

Dit deel van het gebied bestaat in het zuidwesten vooral uit extensief door paard en rund beweide grasland. Voorkomende soorten weidevogels zijn Kwartelkoning, Gele kwikstaart, Veldleeuwerik, Graspieper en Roodborsttapuit (Jalving 2001). Het grasland rond de Zanderij is van hoge botanische waarde met soorten als Rond wintergroen, Ronde zonnedaauw, Dwergviltkruid, Rietorchis, Grote ratelaar, Brem, Moeraswolfsklauw en Rode ogentroost.

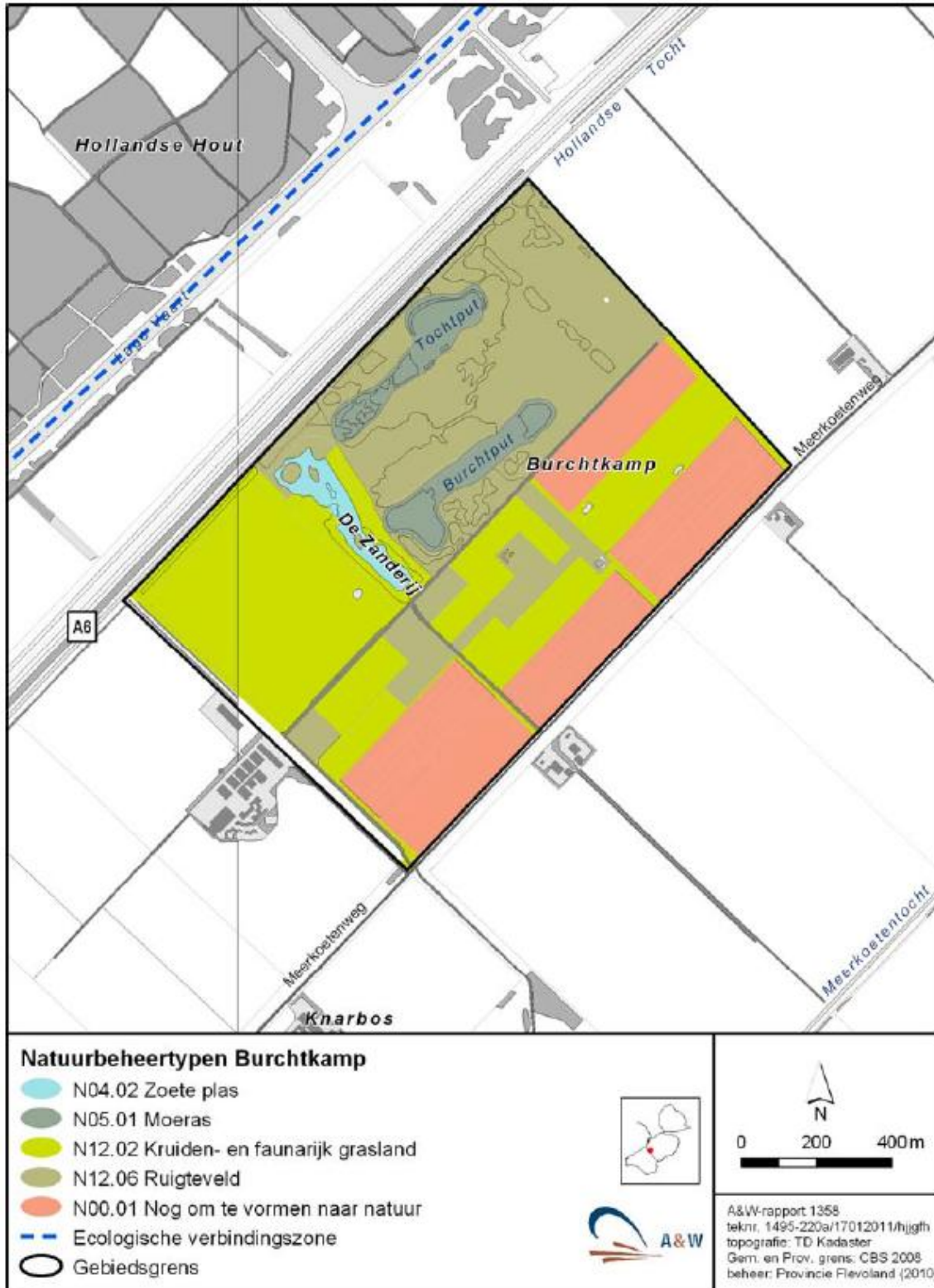
N12.06 Ruigteveld (50,8 ha)

De aanwezige droge ruigte bestaat vooral uit een uitbundig ontwikkeld vlierstruweel (tot 4 m hoog). Verspreid staat een enkele hoog opgaande schietwilg en incidenteel sleedoorn en meidoorn. De open plekken tussen de vlieren worden ingenomen door riet, grassen en brandnetels. In een smalle strook langs de Hollandse Tocht is een singel met struweel en verschillende loofhout soorten aangeplant. Tussen de singel en de Zanderij heeft zich spontaan een esdoornbosje ontwikkeld. In het struweel broeden vogelsoorten waaronder roodborsttapuit, kwartelkoning, sprinkhaanzanger, blauwborst en paapje (Kersten et al. 2007). In dit deel van de Burchtkamp zijn de volgende vleermuissoorten foeragerend waargenomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

Beoordeling veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is enkel het meest noordoostelijke deel van de Burchtkamp bezocht. Dit deel van het gebied kan daadwerkelijk effecten ondervinden door uitvoering van de plannen.

Het ruigteveld bestaat uit een goed ontwikkeld gemengd vlierstruweel met afwisselend meidoorn en sleedoorn. Het is mogelijk dat in de toekomst het gebied verder dichtgroeit. Aan de noordwestrand van het gebied is een wal gelegen die met soorten als esdoorn, es en wilg is begroeid. De struweelbegroeiing wordt afgewisseld met open ruigte bestaande uit brandnetels en riet. In het gebied is vrij veel dood hout en een dichte ondergroei van ruig gras en riet te vinden dat geschikt is als overwinteringslocatie voor ringslang. Centraal in het ruigteveld langs de Tochtput is een hoog wilgenstruweel te vinden van beperkte oppervlakte dat in de huidige situatie dienst doet als foerageergebied voor bevers. Het moeras rond de Tochtput heeft een goed ontwikkelde, op plaatsen vrij smalle, rietrand waardoor de Tochtput goed afgeschermd is voor verstoring. De verwachting is dat de rietstroken te smal zijn voor bruine kiekendief om succesvol te broeden.

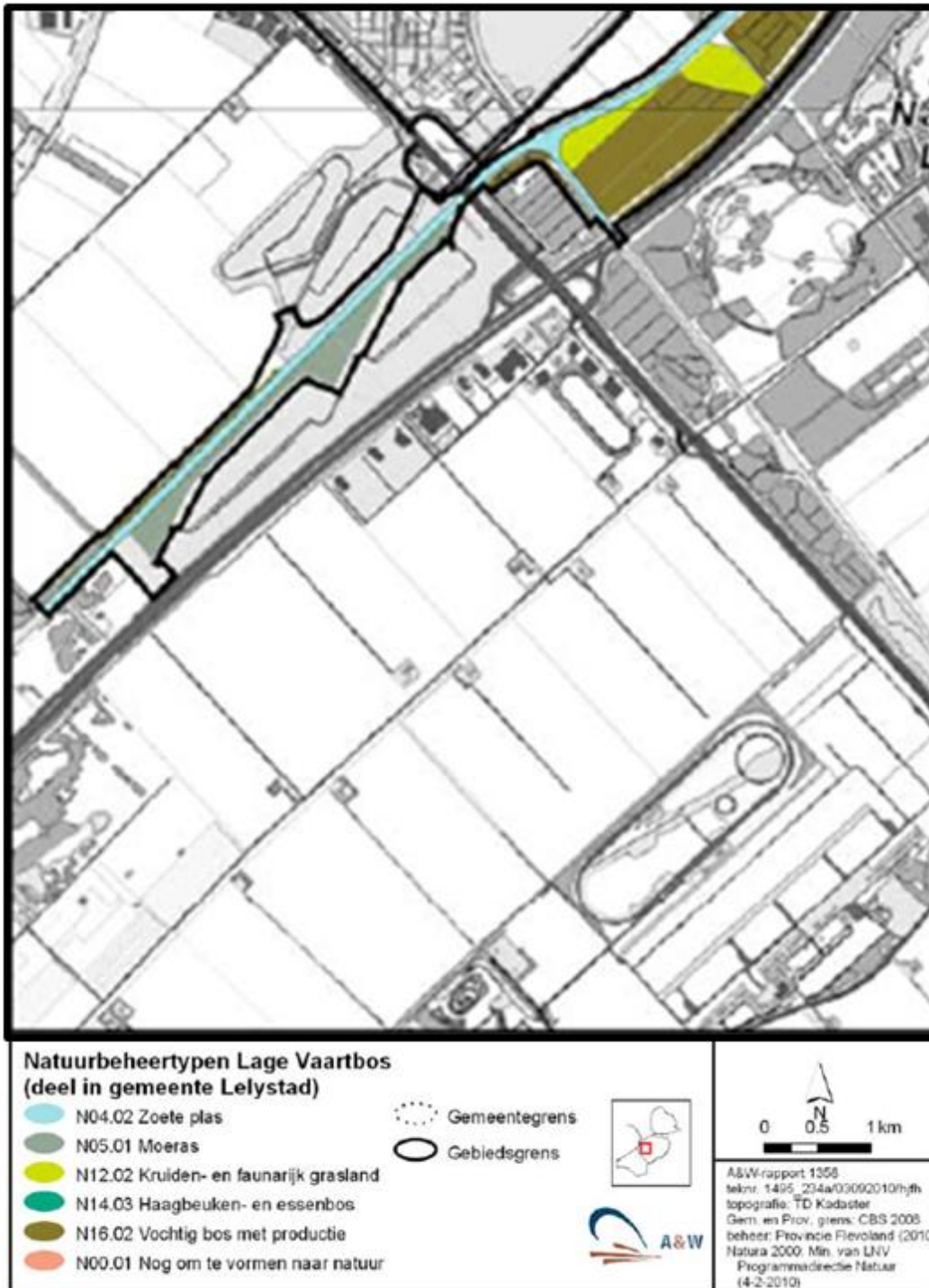
Abbeelding 6 natuurbeheertypen in het NNN-gebied De Burchtkamp (uit: Greve & Miedema, 2011)

1.6.2 EVZ LAGE VAART (OMRINGEND BOS)

De Lage Vaart is een ecologische verbindingzone van nationaal belang voor droge en natte natuur. Het verbindt drie Natura 2000-gebieden met elkaar en vormt het een verbinding voor veel EHS-gebieden in Oostelijk- en Zuidelijk Flevoland. Het gaat daarbij vooral om vissen, eenden, vleermuizen en soorten als ringslang, bever en otter.. De gebieden langs de Lage Vaart zijn vooral van belang als stapsteen in de ecologische verbinding langs de Lage Vaart. De Lage Vaart bestaat uit de natuurtypen moeras en zoete plas.

Beoordeling veldbezoek

De Lage vaart is een vrij heldere vaart met een goede doorstroom. De vaart heeft daarnaast ook steile oevers en oeverbeschoeiing waardoor het verschillende soorten bemoeilijkt om de oversteek te maken tussen verschillende natuurgebieden. Het moerasgebied rondom de Lage Vaart is voor een groot deel goed ontwikkeld met oevers waarlangs opgaand struweel groeit. De meest zuidelijke punt van het gebied tegen de A6 aan is echter niet ontwikkeld volgens het natuurtype moeras maar bestaat momenteel uit ruigteveld. Daarnaast is het aangrenzend perceel waartoe geen natuurtype is aangewezen in gebruik als akkerbouwgebied. Hier zijn nauwelijks natuurwaarden aanwezig en deze gebieden functioneren op dit moment niet of slechts zeer beperkt als stapsteen voor de EVZ Lage Vaart. Aangrenzend aan dit perceel vind men wel een watergang met begeleidend wilgenstruweel.

1.6.3 HOLLANDS HOUT

Aan de noordwest kant van de Lage Vaart nog het NNN gebied Hollands Hout. Dit grootschalige bosgebied ligt niet binnen het zoekgebied van de aansluiting. Als in de toekomst echter mogelijk nog een weg richting het noordwesten wordt aangesloten op de oprit (doortrekken Warandedreef), dan zal deze weg mogelijk wel dit gebied doorsnijden.

De Hollandse Hout levert met ruim 800 ha bos een belangrijke bijdrage aan de doelstelling van het NNN van Flevoland voor bosvogels en voor andere soorten die van bos afhankelijk zijn, zoals boommarter. Het

natuurgebied ligt op een strategische plaats langs twee ecologische verbindingzones (Knardijk en Lage Vaart) en grenzend aan vier andere natuurgebieden (Oostvaardersplassen, Praamweg, Burchtkamp, Markermeer). Het gebied kan van belang zijn voor grote grazers als deze wordt aangesloten op de Oostvaardersplassen.

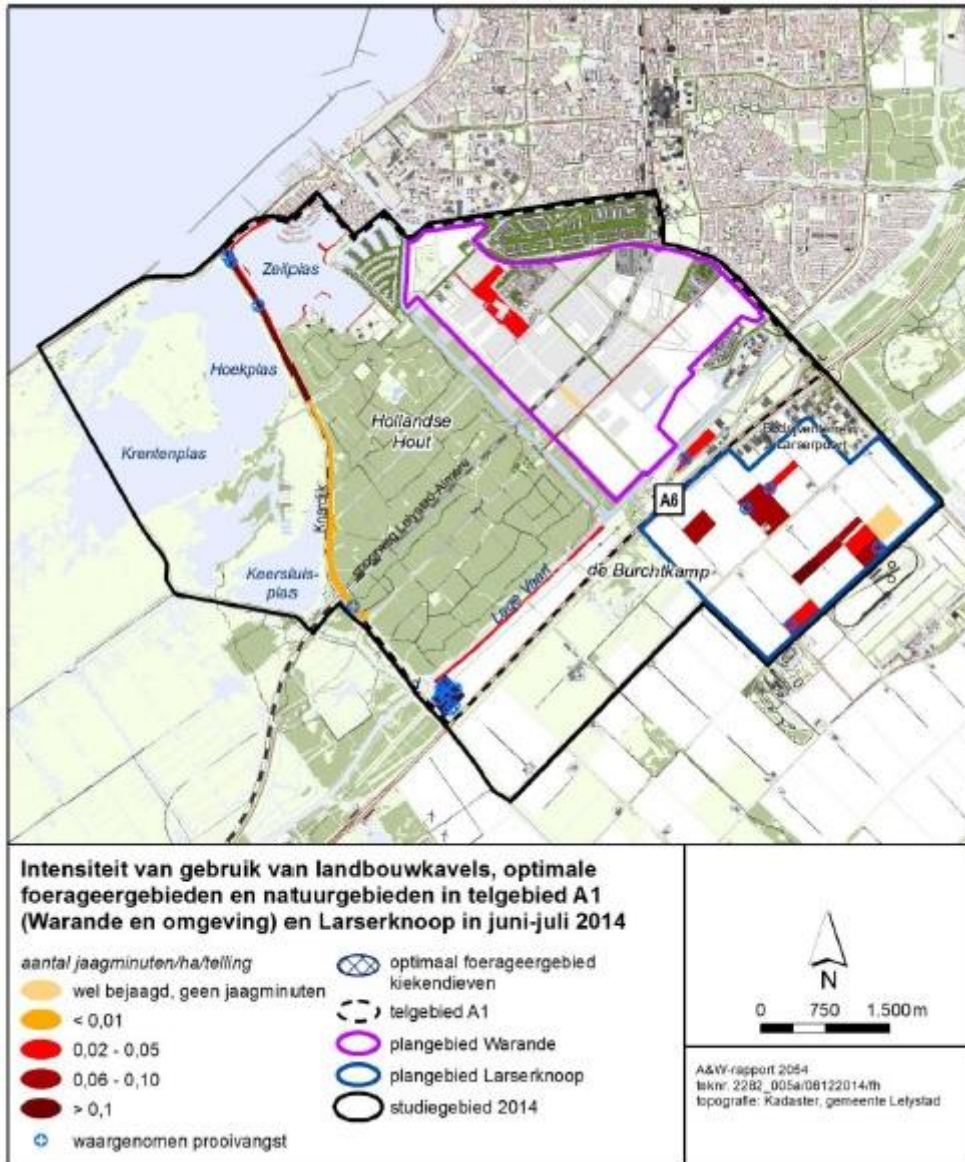
1.7 NATUURBESCHERMINGSWET 1998

Het plangebied maakt geen onderdeel van een gebied dat beschermd is onder de Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet). In de nabijheid van het gebied ligt echter wel het Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen. Dit gebied is aangewezen voor een groot aantal soorten broedvogels en niet-broedvogels. Van deze soorten kunnen de bruine en de blauwe kiekendief foeragerend binnen het plangebied voorkomen. De overige soorten verlaten het gebied niet regelmatig om te foerageren of maken daarbij gebruik van andere gebieden, zoals het Markermeer/IJmeer. De blauwe kiekendief is overigens sinds 2013 niet meer broedend aanwezig geweest in de Oostvaardersplassen.

Naar het foerageergedrag van de bruine en blauwe kiekendief zijn in de afgelopen jaren meerdere onderzoeken uitgevoerd. Bovendien is in het kader van de aanleg van het bedrijventerrein Larserknoop ook onder meer het plangebied onderzocht (Beemster, 2015). In dit onderzoek kon alleen de bruine kiekendief onderzocht worden, omdat op dat moment de blauwe kiekendief al niet meer broedend in de Oostvaardersplassen voorkwam. Uit de onderzoeken blijkt dat bruine kiekendief rondom de Oostvaardersplassen vooral jaagt op slootkanten, dijkbermen en graanvelden. Het werkelijke foerageergedrag hangt in grote mate af van:

- Het voedselaanbod – prooien van kiekendieven in de Flevopolders zijn voornamelijk muizen, maar ook wel kleine vogels, met name in slechte muizenjaren. Het voedselaanbod wordt in hoge mate bepaald door het grondgebruik en het beheer van de gronden. In de omgeving van het plangebied foerageerden de kiekendieven in 2014 uitsluitend op graangewassen, met name percelen met wintergraan.
- De bejaagbaarheid – deze wordt ook in hoge mate bepaald door het grondgebruik en het beheer van de gronden. Kiekendieven jagen vooral in lage en halfhoge vegetaties en ruigtes, die voldoende openheid hebben.
- De openheid van het landschap – kiekendieven jagen niet in besloten landschappen, zoals langs bosranden.
- De afstand tot het broedgebied – het grootste deel van de foerageeractiviteit vindt plaats binnen 6 km van het broedgebied in de moeraszone van de Oostvaardersplassen.

De afbeelding hieronder geeft voor 2014 aan welke gebieden in de omgeving van het plangebied op gefoerageerd werd door de bruine kiekendief. Dit betreft echter wel een moment opname, omdat het exacte foerageergedrag van de bruine kiekendief tussen de jaren varieert vanwege verschillen in de gewassen die verbouwd worden en de muizenstand. In algemene zin kan worden gesteld dat het hele plangebied in meerdere of mindere mate geschikt is als foerageergebied voor de bruine kiekendief.

Afbeelding 7 resultaat van het onderzoek naar het foerageergebied van de bruine kiekendief (bron: Beemster, 2015)

Voor de blauwe kiekendief geldt in grote lijnen hetzelfde als voor de bruine kiekendief. Bruine en blauwe kiekendieven maken namelijk deels gebruik van hetzelfde foerageergebied. Voor deze soort geldt echter dat de aanwezigheid van optimaal foerageergebied in de nabijheid van de nestlocaties (binnen de Oostvaardersplassen zelf en in de direct aangrenzende gebieden) van groter belang is dan voor de bruine kiekendief en dat het landbouwgebied ten zuiden van de A6 van minder groot belang is. Uit eerder onderzoek blijkt dat het akkerbouwgebied ten zuiden van de A6, waar het plangebied ook grotendeels binnen valt, min of meer ongeschikt is als foerageergebied de blauwe kiekendief (Brenninkmeijer *et al*, 2006). In schijnbare tegenstelling hiermee blijkt uit het Natura 2000-beheerplan voor de Oostvaardersplassen dat de landbouwgebieden, vanwege het ontbreken van voldoende geschikte foerageergebieden in de directe omgeving van de Oostvaardersplassen, een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de foerageergebieden voor de blauwe kiekendief. Het betreft hierbij dan vooral muizenrijke percelen in de omringende landbouwgronden. Dit zijn akkers met luzerne, winter- en zomertarwe en/of winteren zomerkoolzaad, waarop akkerrandbeheer plaatsvindt alsmede een beperkte of geen muizenbestrijding (Kuil *et al*. 2014). In het plangebied zijn dit soort akkers slechts incidenteel aanwezig. Bovendien liggen al deze gronden binnen het plangebied tussen de 5 en 7 km afstand vanaf de buitenste

rand van het broedgebied in de Oostvaardersplassen, wat de buitengrens is van de actieradius van de blauwe kiekendief (Breninkmeijer *et al.* 2006, Kuil *et al.* 2014). Naar alle waarschijnlijkheid kan het landbouwgebied ten zuiden van de A6 dus slechts een beperkte functie hebben voor de blauwe kiekendief. Het deel van het plangebied tussen de A6 en de Lage Vaart kan wel enige functie hebben voor de blauwe kiekendief, omdat het bestaat uit een ruigtegebied dat dichterbij de Oostvaardersplassen ligt. Het betreft dan sub-optimaal foerageergebied (Breninkmeijer *et al.* 2006).

1.8 SAMENVATTING

De onderstaande tabel toont de natuurwaarden waarmee rekening moet worden gehouden bij de keuze voor de alternatieven.

Soort	(Mogelijk) functie plangebied	Bescherming
Rietorchis en gevlekte rietorchis	Groeiplaats rondom de Tochtput in de Burchtkamp	Ff-wet - algemeen beschermd (Tabel 2)
Bever	Foerageergebied langs de Hollandse tocht (Noordwestzijde Burchtkamp). Ecoduiker onder A6	Ff-wet - strikt beschermd (Tabel 3 / bijlage IV HR)
Otter	Incidentele aanwezigheid in grote watergangen (Lage Vaart, Hollandse Tocht en ecoduiker onder A6)	Ff-wet - strikt beschermd (Tabel 3 / bijlage IV HR)
Edelhert		Ff-wet - algemeen beschermd (Tabel 2)
Laatvlieger, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, meervleermuis	Foerageergebied en mogelijk vaste rust- en verblijfplaats in boerderijen Meerkoetweg 17 & 18	Ff-wet - strikt beschermd (Tabel 3 / bijlage IV HR)
Algemene broedvogels (weidevogels, vogels van riet en ruigte, watervogels)	Broedgevallen in bomen en struweel, ruigtes en rietlanden	Ff-wet - vogels (niet jaarrond beschermd)
Huismus en gierzwaluw	Mogelijke vaste rust- en verblijfplaats inde boerderij aan Meerkoetenweg 18.	Ff-wet - vogels (jaarrond beschermd)
Kleine modderkruiper Europese Meerval Rivierdonderpad	Vaste rust- en verblijfplaatsen in de grote watergangen (Lage Vaart, Hollandse Tocht en ecoduct onder A6)	Ff-wet - algemeen beschermd (Tabel 2)
Ringslang	Foerageergebied en overwintering in Burchtkamp en ruigteveld ten noordwesten van A6. Ecoduiker onder A6	Ff-wet – strikt beschermd (Tabel 3)
Burchtkamp	NNN gebied	NNN
Lage Vaart en aanliggende percelen	NNN gebied	NNN
Bruine en blauwe kiekendief	Foerageergebied	Nb-wet – instandhoudingsdoel Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen

Bijlage 1 Foto's

De onderstaande kaart geeft de locatie van de foto's.

1. Foto ruigteveld ten noordwesten van A6 (ten hoogte van de Burchtkamp)

2. Het akkerland ten noordoosten van de Burchtkamp

3. Wissel ter hoogte van de het moeras rondom de Lage Vaart (sporen bever en otter)

4. Zijarm van de Lage Vaart nabij de Poseidonweg

5. Akkerland vanuit de Burchtkamp (grasland)

6. Wissel bij de Burchtkamp, waarschijnlijk van de bever. Mogelijk ook door otter gebruikt

7. De Tochtput met rietkraag

8. Knaagsporen bever op gesnoeid hout in de Burchtkamp

9. Knaagsporen bever in de Burchtkamp

10. Bever pootafdruk in de Burchtkamp

11. Pootafdruk Edelhert

12. Mogelijk verlaten dassenhol in de Burchtkamp

13. Hollandse Tocht

14. Ruigteveld met geschikt overwinteringsbiotoop ringslang

15. Ruigteveld Burchtkamp

16.Lage vaart met Ruigteveld aan linkerkzijde

17. Lage Vaart met oeverbeschoeiing

18. Droog wilgenstruweel

Bijlage 2 Wettelijk en beleidskader

Bijlage 2.1 Flora- en faunawet

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet (2002) regelt de bescherming van in het wild voorkomende planten en dieren. In de Flora- en faunawet zijn de soortbeschermingsbepalingen uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn geïmplementeerd. In de wet is onder meer bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en beschermde planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld (algemene verbodsbepalingen, artikelen 8 t/m 12). Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren (algemene zorgplicht, artikel 2). Daarnaast is het niet toegestaan om de directe leefomgeving van soorten, waaronder nesten en holen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren.

De Flora- en faunawet heeft belangrijke consequenties voor ruimtelijke plannen. De interpretatie van de wet is in 2009 aangescherpt. Deze aanscherping is in onderstaande uitleg opgenomen.

Algemene zorgplicht

In het kader van de Flora- en faunawetgeving geldt dat alle dieren en planten een zekere mate van bescherming genieten, omdat hun bestaan op zichzelf waardevol is, zonder te kijken welk nut de dieren en planten voor de mens kunnen hebben. Dit wordt de intrinsieke waarde genoemd. Vanuit deze intrinsieke waarde is de algemene zorgplicht als vorm van “basisbescherming” opgenomen (artikel 2). Hierin staat dat iedereen voldoende zorg in acht dient te nemen voor de in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving. Ook mag men het welzijn van dieren niet onnodig aantasten en dieren onnodig laten lijden. De algemene zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dier- en plantensoorten, ook voor de soorten die niet als beschermde soort aangewezen zijn onder de Flora- en faunawet.

Het is een aanvulling op de algemene verbodsbepalingen die uitsluitend betrekking hebben op beschermde soorten. Het artikel biedt de mogelijkheid om op te treden tegen ongewenste handelingen jegens beschermde dieren en planten, welke niet nadrukkelijk in één van de verbodsbepalingen zijn genoemd. Activiteiten kunnen zo nodig door de Algemene Inspectiedienst (AID) worden stilgelegd.

Verbodsbepalingen

De algemene verbodsbepalingen zijn handelingen die het voortbestaan van planten en diersoorten mogelijk in gevaar brengen. Deze verbodsbepalingen vormen een belangrijk onderdeel van de Flora- en faunawet. Deze verboden zorgen ervoor dat in het wild levende soorten zoveel mogelijk met rust worden gelaten. De belangrijkste, voor ruimtelijke plannen relevante wettelijke bepalingen staan hieronder genoemd.

ALGEMENE VERBODSBEPALINGEN FLORA- EN FAUNAWET (ARTIKELN 8 T/M 12)

Artikel 8. Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9. Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10. Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11. Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12. Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13. Het is verboden planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van (beschermde) dieren te koop te vragen, te kopen of te verwerven, ten verkoop voorhanden of in voorraad te hebben, te verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden, uit te wisselen of tentoon te stellen voor handelsdoeleinden, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen of onder zich te hebben.

Vrijstelling en ontheffing

Bij ruimtelijke plannen, met mogelijke gevolgen voor beschermde planten en dieren, is het verplicht om vooraf te toetsen of deze kunnen leiden tot overtreding van algemene verbodsbepalingen. Wanneer dat het geval dreigt te zijn, moet onderzocht worden of maatregelen genomen kunnen worden om dit te voorkomen of om de gevolgen voor beschermde soorten te verminderen. Onder bepaalde voorwaarden geldt een vrijstelling, wordt door het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie goedkeuring gegeven aan de mitigerende maatregelen, of is het mogelijk van de minister ontheffing van de algemene verbodsbepalingen te krijgen voor activiteiten op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Ten aanzien van de criteria die voor vrijstellingen en ontheffingen gelden, kunnen verschillende groepen soorten worden onderscheiden. Deze groepen worden benoemd in het "Besluit van 28 november 2000 houdende regels voor het bezit en vervoer van en de handel in beschermde dier- en plantensoorten", kortweg genoemd "Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten". Dit besluit heeft de status van een AMvB. Onderstaande heeft betrekking op vrijstellingen en ontheffingen voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voor andere activiteiten gelden andere regels.

Categorie		Ontheffing of vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen
Tabel 1	Algemene soorten	Algemene vrijstelling van de verboden 8 tot en met 12, wel zorgplicht, m.u.v. artikel 10.
Tabel 2	Overige soorten	Vrijstelling mogelijk, mits gebruik wordt gemaakt van een door de minister goedgekeurde gedragscode; anders ontheffing noodzakelijk (toetsing aan gunstige staat van instandhouding en zorgvuldig handelen). Eventueel mitigatie- en compensatieplicht. Ook kan door het ministerie een beschikking worden afgegeven waarin goedkeuring wordt gegeven voor maatregelen ter voorkoming van het overtreden van verbodsbepalingen. Deze goedkeuring heeft de vorm van een afwijzing van de ontheffingsaanvraag, m.u.v. artikel 10.

Tabel 3	Soorten van bijlage 1 van de AMvB	<p>Voor volgens art 75 lid 6 bij AMvB aangewezen soorten geldt een zwaar beschermingsregime. Voor deze soorten geldt, ook wanneer wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode, geen vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Ontheffing voor het overtreden van verbodsbepalingen kan alleen verleend worden wanneer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - er geen andere bevredigende oplossing bestaat; - er sprake is van een bij AMvB bepaald belang. Voor deze groep is per AMvB bepaald dat een ontheffing verleend kan worden (met inachtneming van het voorgaande) bij: <ul style="list-style-type: none"> dwingende reden van groot openbaar belang; ruimtelijke ontwikkeling en inrichting (zolang er geen sprake is van benutting of gewin) van de beschermde soort; - enkele andere redenen die geen verband houden met ruimtelijke ontwikkeling, zoals volksgezondheid, openbare veiligheid, voorkomen van ernstige schade; - er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort; - er zorgvuldig wordt gehandeld. <p>Ook kan door het ministerie een beschikking worden afgegeven waarin goedkeuring wordt gegeven voor maatregelen ter voorkoming van het overtreden van verbodsbepalingen. Deze goedkeuring heeft de vorm van een afwijzing van de ontheffingsaanvraag.</p>
Tabel 3	Soorten op Bijlage IV Europese Habitatrichtlijn	<p>Voor volgens art 75 lid 6 aangewezen soorten die voorkomen op bijlage IV van de Habitatrichtlijn geldt een zwaar beschermingsregime. Voor deze soorten geldt, ook wanneer wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode, geen vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Ontheffing voor het overtreden van verbodsbepalingen kan alleen verleend worden wanneer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - er geen andere bevredigende oplossing bestaat; - er sprake is van een bij AMvB bepaald belang. Voor deze groep is bij AMvB bepaald dat een ontheffing verleend kan worden (met inachtneming van het voorgaande) bij: <ul style="list-style-type: none"> dwingende reden van groot openbaar belang <p>Nb: voor deze groep kan geen ontheffing worden verleend op basis van het belang "ruimtelijke ontwikkeling en inrichting". Volgens de AMvB kan dit wel, echter gedane uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) laten zien dat de AMvB op dit punt een onjuiste implementatie van de Europese Habitatrichtlijn is.</p> <ul style="list-style-type: none"> - enkele andere redenen die geen verband houden met ruimtelijke ontwikkeling, zoals volksgezondheid, openbare veiligheid, voorkomen van ernstige schade; - er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort; - er zorgvuldig wordt gehandeld. <p>Ook kan door het ministerie een beschikking worden afgegeven waarin goedkeuring wordt gegeven voor maatregelen ter voorkoming van het overtreden van verbodsbepalingen.</p>

Tabel 2 Beschermingscategorieën AMvB artikel 75 Flora- en faunawet

Ook kan door het ministerie een beschikking worden afgegeven waarin goedkeuring wordt gegeven voor maatregelen ter voorkoming van het overtreden van verbodsbepalingen.

Tabel 2 geeft aan dat voor verschillende soorten een vrijstelling geldt, wanneer werkzaamheden uitgevoerd worden volgens een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. De Unie van Waterschappen heeft een goedgekeurde gedragscode (Unie van Waterschappen, 2005). Het Waterschap Rivierenland heeft ook een beverprotocol geschreven, ingevolge deze gedragscode (Bronsveld et al., 2010).

De gedragscode van de Unie van Waterschappen is niet van toepassing op dijkversterkingen (Unie van Waterschappen, 2005). Toepassing van deze gedragscode leidt niet tot een vrijstelling van de verbodsbepalingen voor soorten van Tabel 2. Wel is de gedragscode van toepassing op andere activiteiten als het dempen van sloten. Voor dergelijke activiteiten is in dat geval geen ontheffing vereist bij de aanwezigheid van Tabel 2-soorten.

Vogels

Vanwege de bepalingen in de Europese Vogelrichtlijn, die overgenomen zijn in de Flora- en faunawet, geldt voor vogels een afwijkend beschermingsregime. Uit recente uitspraken van de ABRvS blijkt dat de manier waarop in Nederland tot voor kort werd omgegaan met ontheffingen voor vogels in strijd is met de Europese Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn staat een ontheffing alleen toe wanneer:

- Geen andere bevredigende oplossing is.
- Tevens sprake is van één van de volgende belangen:
 - Bescherming van flora en fauna.
 - Veiligheid van luchtverkeer.
 - Volksgezondheid en openbare veiligheid.

Dit betekent dat het ministerie van EL&I voor het verstoren van broedende vogels, hun eieren of jongen slechts in uitzonderlijke gevallen ontheffing verleend voor een ruimtelijke ingreep, namelijk als voldaan is aan het bovenstaande. In de praktijk betekent dit dat voor vogels gestreefd moet worden naar het voorkomen van het overtreden van verbodsbepalingen. In veel gevallen kan overtreding van verbodsbepalingen worden voorkomen door (versturende) werkzaamheden buiten het broedseizoen (de perioden dat het nest in gebruik is voor het broeden of grootbrengen van jongen) aan te laten vangen.

Binnen de groep van vogels zijn soorten aangewezen waarvan het nest wordt aangemerkt als een zogenaamde “vaste rust- of verblijfsplaats”. Dergelijke verblijfplaatsen zijn jaarrond beschermd onder artikel 11 van de algemene verbodsbepalingen en vormen de meest streng beschermde groep. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels zijn aangewezen in de “aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten” (Ministerie van LNV, 2009) en bestaan uit de categorieën van vogelsoorten opgenomen in Tabel 3.

Vogels	
Categorie	Type verblijfplaatsen en leefwijze soorten
Categorie 1	Vaste rust- en verblijfplaatsen; nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
Categorie 2	Nesten van koloniebroeders; nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn, of afhankelijk van bebouwing of biotoop.
Categorie 3	Honkvaste broedvogels en vogels afhankelijk van bebouwing; nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn, of afhankelijk van bebouwing of biotoop.
Categorie 4	Vogels die zelf niet in staat zijn een nest te bouwen; vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
Categorie 5	Niet jaarrond beschermd, inventarisatie gewenst; nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Tabel 3 Beschermingscategorieën jaarrond beschermde nesten.

Of voor het (buiten het broedseizoen) wegnemen van jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffing noodzakelijk is, dient te worden vastgesteld met behulp van een zogenaamde omgevingscheck. Daarnaast is de noodzaak tot een ontheffing mede afhankelijk van de mogelijkheid tot het mitigeren (inclusief het aanbieden van vervangende nestgelegenheid) van negatieve effecten.

Toetsingsplicht

Wanneer plannen worden ontwikkeld voor ruimtelijke ingrepen of voornemens ontstaan om werkzaamheden uit te voeren, dient vooraf goed te worden beoordeeld of mogelijke nadelige consequenties voor beschermde inheemse soorten voorzien zijn. In beginsel is daarvoor de initiatiefnemer zelf verantwoordelijk. Deze moet tijdens de uitwerking van zijn plannen of tijdens het plannen van werkzaamheden het volgende in kaart brengen:

- Welke beschermde dier- en plantensoorten komen in en nabij de planlocatie voor?
- Heeft het realiseren van het plan of de uitvoering van geplande werkzaamheden gevolgen voor deze soorten?
- Zijn deze gevolgen strijdig met de algemene verbodsbepalingen van de Flora- en fauna-wet betreffende planten op hun groeiplaats of dieren in hun natuurlijke leefomgeving?
- Kunnen het plan of de voorgenomen werkzaamheden zodanig aangepast worden dat dergelijke handelingen niet of in mindere mate gepleegd worden, of zodanig uitgevoerd worden dat de invloed op beschermde soorten verminderd of opgeheven wordt?
- Is, om de plannen te kunnen uitvoeren of de werkzaamheden te kunnen verrichten, vrijstelling mogelijk of ontheffing (ex-artikel 75 van de Flora- en faunawet) van de verbodsbepalingen betreffende planten op de groeiplaats of dieren in hun natuurlijke leefomgeving vereist (tabel 3, soorten van bijlage 1, AMvB)?
- Heeft de initiatiefnemer zicht op een beschikking van het ministerie waarin goedkeuring wordt gegeven voor dit maatregelenpakket, op basis van een gedegen maatregelenpakket ter voorkoming van het overtreden van verbodsbepalingen (tabel 3, soorten van Bijlage IV Europese Habitatrichtlijn)?
- Welke voorwaarden zijn verbonden aan vrijstellingen of ontheffingen en welke consequenties heeft dit voor de uitvoering van het plan?

Bijlage 2.2 **Natuurbeschermingswet 1998**

Natura 2000

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. Het wettelijke kader voor de aanwijzing en bescherming van Natura 2000-gebieden in Nederland is de Natuurbeschermingswet 1998.

Het Sloegebied grenst aan het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe. Daarnaast liggen op enige afstand andere Natura 2000-gebieden, die eveneens zouden kunnen worden beïnvloed door de activiteiten.

Natura 2000-gebieden

Bij de bescherming van Natura 2000-gebieden staan de habitattypen, habitatrichtlijnsoorten en kwalificerende vogelsoorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen gelden centraal.

De Natuurbeschermingswet 1998 biedt verschillende instrumenten om deze instandhoudingsdoelstellingen te realiseren:

- Het treffen van instandhoudingsmaatregelen.
- Het treffen van passende maatregelen om te voorkomen dat de kwaliteit van habitats verslechterd of soorten verstoord worden.
- Beoordelingsplicht voor plannen, projecten en andere handelingen die kunnen leiden tot (significante) verslechtering of significante verstoring van Natura 2000-gebieden. Voor projecten en andere handelingen geldt daartoe een vergunningplicht.

De vergunning voor een plan wordt alleen verleend wanneer zeker is dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zullen worden aangetast en de instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar worden gebracht. Hiervan mag alleen worden afgeweken wanneer alternatieve oplossingen voor het plan ontbreken en wanneer sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang. Bovendien moet voorafgaande aan het toestaan van een afwijking zeker zijn dat alle schade gecompenseerd wordt. Dit is de zogenaamde ADC-toets: Alternatieven, Dwingende redenen van groot openbaar belang en Compenserende maatregelen.

Onderzoek voor vergunningverlening bij een Natura 2000-gebied

De essentie van het beschermingsregime voor de Natura 2000-gebieden is dat de voor deze gebieden vastgestelde instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar mogen worden gebracht. Om dit toetsbaar te maken, kent de Natuurbeschermingswet 1998 voor plannen, projecten en andere handelingen die gevolgen voor soorten en habitats van de betreffende gebieden zouden kunnen hebben, een vergunningplicht. Een vergunning voor een plan wordt alleen verleend wanneer zeker is dat de instandhoudings-doelstellingen van het gebied niet in gevaar worden gebracht en de natuurlijke kenmerken van een gebied niet worden aangetast.

De bepaling óf een vergunning nodig is wordt bepaald in een zogenaamde voortoets. Als er op basis van de voortoets geconcludeerd wordt dat er sprake is of kan zijn van significante verstoring van soorten en/of significante verslechtering van de kwaliteit van habitats, moet een Passende Beoordeling uitgevoerd worden, zoals weergegeven in Afbeelding 1. Dit is aan de orde bij de actualisatie van het bestemmingsplan voor het Sloegebied.

Passende Beoordeling

Bij de Passende Beoordeling wordt gedetailleerd in kaart gebracht wat de effecten (kunnen) zijn van de activiteit op de natuurwaarden in het gebied en welke verzachtende (mitigerende) maatregelen de initiatiefnemer van plan is te nemen. Hierbij wordt rekening gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen. De significantie van de gevolgen moet met name worden beoordeeld in het licht van de specifieke milieukenmerken en omstandigheden van het gebied. Omkeerbare en tijdelijke effecten kunnen ook significant zijn.

Indien uit de Passende Beoordeling, waarbij ook rekening moet worden gehouden met cumulatieve effecten, de zekerheid verkregen is dat de activiteit de natuurlijke kenmerken van een gebied niet aantast (er zijn dus toch geen significante effecten), kan het Bevoegd Gezag vergunning verlenen. Als er wel significante effecten op zullen treden, mag alleen een vergunning worden verleend als alternatieve oplossingen voor het plan ontbreken én wanneer sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang. Bovendien moet voorafgaande aan de uitvoering van het plan alle schade gecompenseerd zijn, tenzij aangetoond kan worden dat deze gelijktijdigheid niet noodzakelijk is om de bijdrage van het gebied aan het Natura 2000-gebied veilig te stellen (de zogenaamde ADC-toets: Alternatieven, Dwingende redenen van groot openbaar belang en Compenserende maatregelen). Redenen van economische aard kunnen ook gelden als dwingende reden van groot openbaar belang. Als prioritaire soorten of habitats deel uitmaken van de instandhoudingsdoelstellingen mogen redenen van economische aard alleen gebruikt worden na toetsing door de Europese Commissie.

Cumulatie

De Natuurbeschermingswet 1998 eist dat de effecten die een plan heeft, beoordeeld worden in samenhang met de effecten van andere plannen en projecten. De kans bestaat namelijk dat het plan zelfstandig niet leidt tot significante gevolgen voor de instandhoudingsdoelstelling van een Natura 2000-gebied, maar dat dit in cumulatie met de effecten van andere plannen en projecten wel het geval is.

Voor een goede bepaling van de cumulatieve effecten moet een zorgvuldige keuze gemaakt worden van de plannen en projecten waarvoor de cumulatie bepaald wordt. Alle plannen en projecten waarvan de effecten kunnen cumuleren met de effecten als gevolg van het bestemmingsplan Sloegebied moeten betrokken worden in de cumulatiebeoordeling.

Het gaat dan dus om plannen en/of projecten met effecten op de habitattypen en/of soorten van het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe en mogelijk ook omringende Natura 2000-gebieden waarop het bestemmingsplan een negatief effect heeft.

Omdat de Natuurbeschermingswet 1998 nadrukkelijk spreekt van cumulatie met andere plannen en projecten, wordt de cumulatiebeoordeling ook alleen uitgevoerd voor andere plannen en projecten, en niet met bestaand gebruik. De cumulatiebeoordeling wordt alleen uitgevoerd voor plannen en projecten die bestendig zijn, dat wil zeggen plannen en projecten waarvan zeker is dat ze uitgevoerd gaan worden. Hieronder vallen ook projecten waarvoor een vergunning ex art. 19d van de Natuurbeschermingswet 1998 is aangevraagd, maar nog niet zijn gerealiseerd. Van onbestendige plannen en projecten zijn de effecten nog niet bekend en deze kunnen ook daarom niet beoordeeld worden. De cumulatietoets is niet van toepassing op plannen en projecten die al uitgevoerd zijn, en niet meer na-ijlen.

Significantie

Aan het begrip „significant” moet een objectieve inhoud worden gegeven. Tegelijk moet de significantie van effecten worden vastgesteld in het licht van de specifieke bijzonderheden en milieukenmerken van het beschermde gebied, waarbij vooral rekening moet worden gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied (EG, 2000. Beheer van Natura 2000-gebieden. De bepalingen van artikel 6 van de Habitatrictlijn). Bij broedvogels worden voor het bepalen van significant negatieve effecten zowel de landelijke instandhoudingsdoelstellingen als die van het betreffende gebied betrokken.

DE LEIDRAAD BEPALING SIGNIFICANTIE

De Leidraad bepaling Significantie¹ (versie 27 mei 2010) van het Steunpunt Natura 2000 haakt aan bij de definitie die de Europese Commissie aan het begrip significantie heeft gegeven en werkt deze verder uit. Van belang daarbij is de volgende passage uit de Leidraad: “Hoewel algemene, objectieve kaders een bepaalde mate van duidelijkheid kunnen bieden, moet worden beseft dat de toepassing een gebied -specifiek karakter zal blijven houden: gekozen is immers voor een bescherming op het niveau van een Natura 2000-gebied”.

In de Leidraad wordt de volgende definitie van significantie met nuancering gegeven:

Definitie: indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort dan wel kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen.

Nuancering:

Dit kan in ieder geval anders liggen indien:

- de afname minder dan de minimumoppervlakte² van het habitatype is, er is dan per definitie geen sprake van een meetbare afname;
- wanneer het effect opgevangen kan worden in de natuurlijke fluctuaties, door de veerkracht van het gebied;
- in geval van specifieke bijzonderheden en milieukenmerken.

¹ Te vinden op: <http://www.natura2000.nl/pages/significantie.aspx>

² Hiermee wordt de kleinste karteereenheid bedoeld. De tekst is letterlijk overgenomen van het Steunpunt Natura 2000.

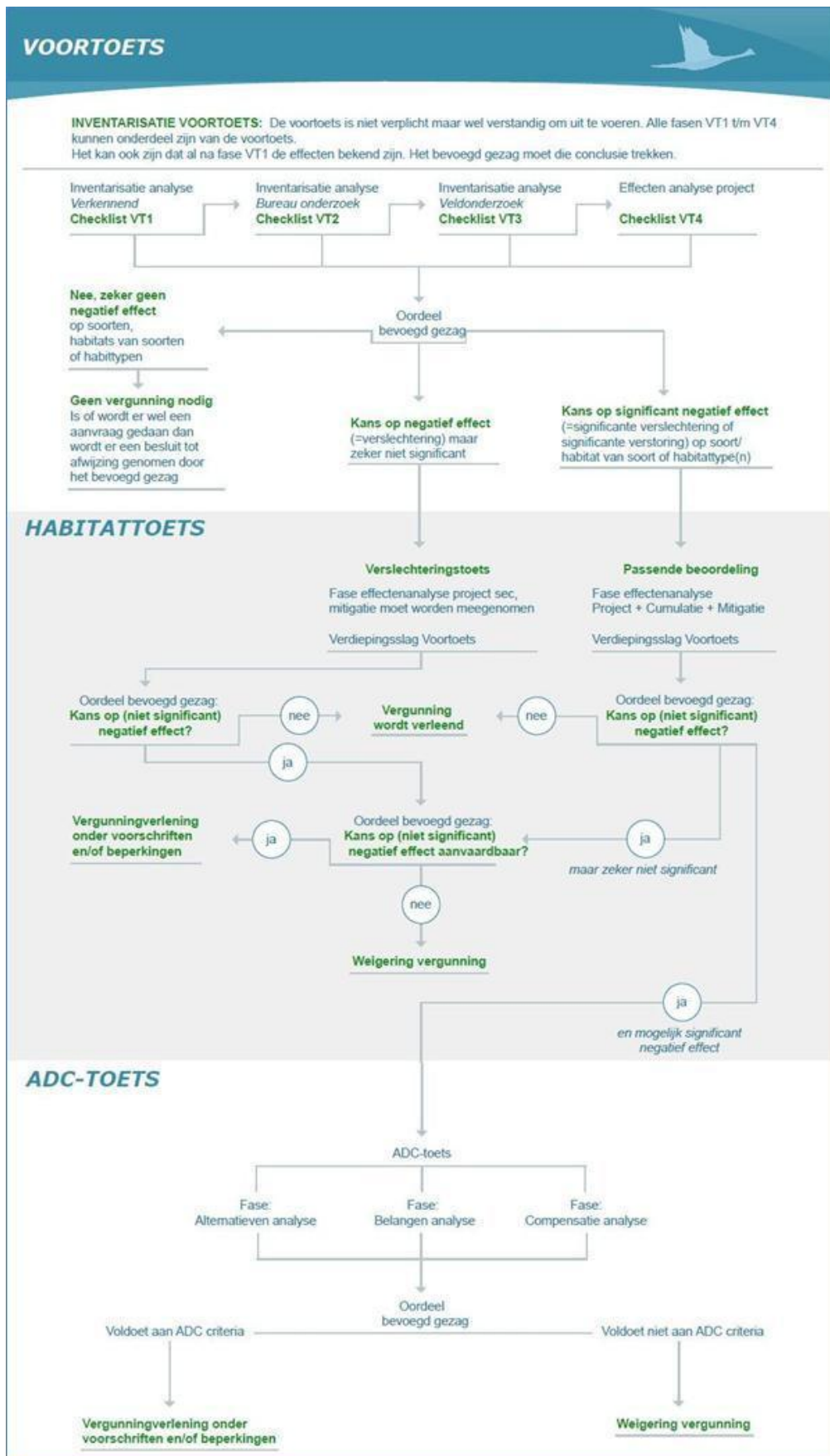
Daarnaast moeten de kwantitatieve instandhoudingsdoelstellingen niet als een absolute norm worden gezien, waarvan nooit kan worden afgeweken. Indien een activiteit tot gevolg heeft dat het na te streven aantal van een soort afneemt, vormt dit weliswaar een belangrijke graadmeter voor het al dan niet significant zijn van de effecten van die activiteit. Echter, de specifieke kenmerken van de activiteit, dan wel de specifieke omstandigheden van het gebied kunnen maken dat ondanks de afname toch geen sprake is van mogelijke significante gevolgen. Maatwerk op gebiedsniveau kan dus tot een andere conclusie leiden.

Indien er negatieve effecten op een habitatype of soort optreden, dient dus beoordeeld te worden of deze effecten significant zijn. Vertrekpunt bij deze beoordeling is (uit Leidraad significantie): indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort dan wel kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Hierbij worden langjarige gemiddelden beschouwd en niet een tijdelijk lager niveau.

Dit betekent dat allereerst wordt gekeken of de effecten leiden tot het mogelijk niet halen van de instandhoudingsdoelstelling.

- Wordt het doel, ondanks de effecten, gewoon gehaald, dan is er geen sprake van significant negatieve effecten.
- Als de staat van instandhouding als gevolg van de ingreep onder de instandhoudingsdoelstelling daalt, kan er sprake zijn van een significant effect; dit dient vervolgens aan de hand van gebiedspecifieke omstandigheden van geval tot geval nader bepaald te worden.
- Als er in de huidige situatie sprake is van een doel dat niet wordt gehaald (verbeteropgave; aantallen of oppervlakte onder instandhoudingsdoelstelling), kan een verdere verslechtering al snel leiden tot de conclusie dat significant negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten. In het Natura 2000-beheerplan van het gebied moet worden aangegeven op welke wijze het doel gerealiseerd gaat worden. Er is geen termijn vastgesteld waarbinnen de doelen gerealiseerd moeten zijn.
- De doelrealisatie mag in meerdere beheerplanperiodes gerealiseerd worden.
- Mitigatie en effectgerichte maatregelen zijn middelen om significant negatieve effecten te voorkomen.

Abbeelding 8: Schematische weergave vergunningverlening in het kader van Natura 2000 (website Regiebureau Natura 2000).

Bijlage 2.3 Natuurnetwerk Nederland

De EHS wordt gedefinieerd als “het samenhangend netwerk van in (inter)nationaal opzicht belangrijke, duurzaam te behouden ecosystemen”. Uit deze definitie wordt duidelijk welk doel de EHS moet dienen, namelijk: het duurzaam behouden van ecosystemen die in nationaal of zelfs internationaal opzicht belangrijk zijn. Het middel om dat doel te bereiken is het tot stand brengen van een samenhangend netwerk van natuurgebieden met daartussen ecologische verbindingen. Opgemerkt moet worden dat de EHS er is voor ecosystemen, niet voor afzonderlijke soorten. Anders gezegd: in de EHS gaat het om min of meer complete levensgemeenschappen bestaande uit onderling van elkaar afhankelijke soorten en hun fysieke milieu. Om welke ecosystemen het gaat, is eerder systematisch uitgewerkt in het Handboek Natuurdoeltypen (Bal et al., 1995, herziening 2001), dat het hele scala beschrijft. In feite behoort echter ook herstel en ontwikkeling van ecosystemen tot het doel van de EHS. Dit heeft een concrete vertaling gekregen in het financieren van regulier beheer, effectgerichte maatregelen, omvorming en natuurontwikkeling. De natuurdoeltypen zijn per 1 januari 2010 omgezet in 18 natuurtypen en 58 beheertypen en doorvertaald in provinciale Natuurbeheerplannen.

Begrenzing EHS in Flevoland

Rijk, provincies en gemeenten zijn verantwoordelijk voor bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de aanwezige bijzondere waarden en kenmerken van de volgende gebieden: de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden (Natura 2000 gebieden), de Natuurbeschermingswetgebieden en de Ecologische Hoofdstructuur.

Begrenzing van de EHS vindt plaats door de provincie met uitzondering van de buitendijkse Rijkswateren. Overeenkomstig de Nota Ruimte is het Rijk bevoegd om de Rijkswateren te begrenzen. Conform diezelfde nota moeten gemeenten de EHS overnemen in passende bestemmingen in hun bestemmingsplannen. In het Omgevingsplan 2001 en Omgevingsplan 2006 van de provincie Flevoland is de EHS begrensd. De EHS in Flevoland bestaat uit bestaande natuur, nieuwe natuur, landgoederen en ecologische verbindingen (inclusief de robuuste verbinding).

Spelregels EHS

In de “Spelregels EHS”, die door het Rijk als handreiking is opgesteld, is beschreven onder welke voorwaarden en met welke instrumenten ruimtelijke ontwikkelingen in en nabij de EHS in beginsel wel mogelijk zijn. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast moet duidelijk zijn wat die wezenlijke kenmerken en waarden zijn. In de Spelregels EHS is aangegeven dat het bevoegd gezag de wezenlijke kenmerken en waarden moeten bepalen. De provincie Flevoland heeft hiertoe in samenwerking met Arcadis de “EHS-Doelbenadering” ontwikkeld. Daarnaast is het compensatiebeginsel conform het reeds bestaande “nee, tenzij” beginsel in de Spelregels EHS nader uitgewerkt.

Het compensatiebeginsel komt voort uit het huidige “nee, tenzij” beschermingsregiem van de EHS en is van toepassing indien:

- Een ingreep onvermijdelijk blijkt
- van groot openbaar belang is en
- geen reële alternatieven aanwezig zijn
- en sprake is van een significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden,

In dit geval is in dat geval de initiatiefnemer van het plan, project of de handeling verantwoordelijk voor realisatie van mitigerende maatregelen om de nadelige effecten weg te nemen of te ondervangen en waar dit niet volstaat, de resterende effecten te compenseren. Het bevoegd gezag (over het algemeen de gemeente), dat verantwoordelijk is voor het opleggen van compensatieverplichtingen ziet er op toe dat de initiatiefnemer daadwerkelijk compenseert. Aan compensatie worden de volgende voorwaarden gesteld:

- geen nettoverlies aan waarden, voor wat betreft areaal, kwaliteit en samenhang;
- compensatie vindt plaats aansluitend of nabij het gebied, onder de voorwaarde dat een duurzame situatie ontstaat. Bij fysieke compensatie kan onteigening aan de orde zijn;
- indien fysieke compensatie aansluitend of nabij het gebied onmogelijk is, kan compensatie plaatsvinden door de realisering van kwalitatief gelijkwaardige waarden, dan wel door fysieke compensatie verder weg van het aangetaste gebied;
- indien zowel fysieke compensatie als compensatie door kwalitatief gelijkwaardige waarden redelijkerwijs onmogelijk is, wordt financiële compensatie geboden. Deze wordt in het door rijk en provincies beheerde Nationaal groenfonds gestort, maar blijft gelabeld aan de betrokken ingreep;
- het tijdstip van het besluit over de ingreep is ook het tijdstip waarop wordt besloten over aard, wijze en het tijdstip van mitigatie en compensatie;

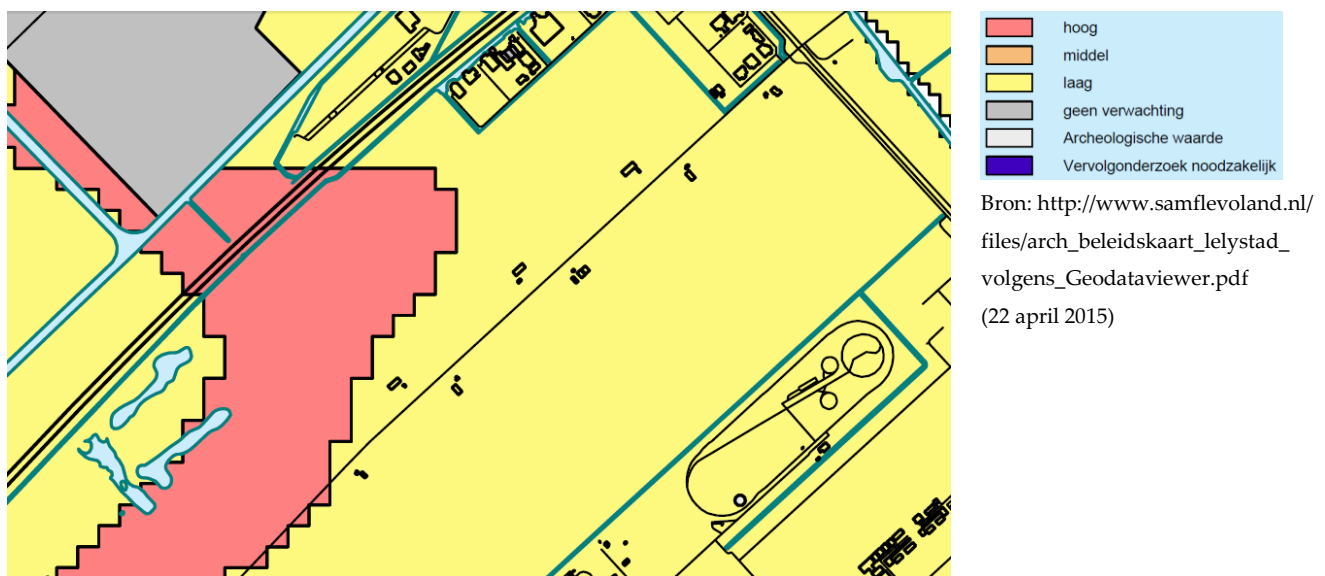
Bijlage 2.5 Archeologie

Criteria

Voor het thema archeologie wordt gekeken naar de doorsnijding van gebieden met een archeologische verwachtingswaarde of van bekende archeologische waarden.

Aanpak

Uit de archeologische beleidskaart van gemeente Lelystad blijkt dat er sprake is van een lage en hoge verwachtingswaarde in het plangebied. In het plangebied zijn geen bekende archeologische waarden aanwezig. In onderstaande figuur is aangegeven waar er sprake is van een hoge en lage verwachtingswaarde.

Bron: http://www.samflevoland.nl/files/arch_beleidskaart_lelystad_volgens_Geodataviewer.pdf
(22 april 2015)

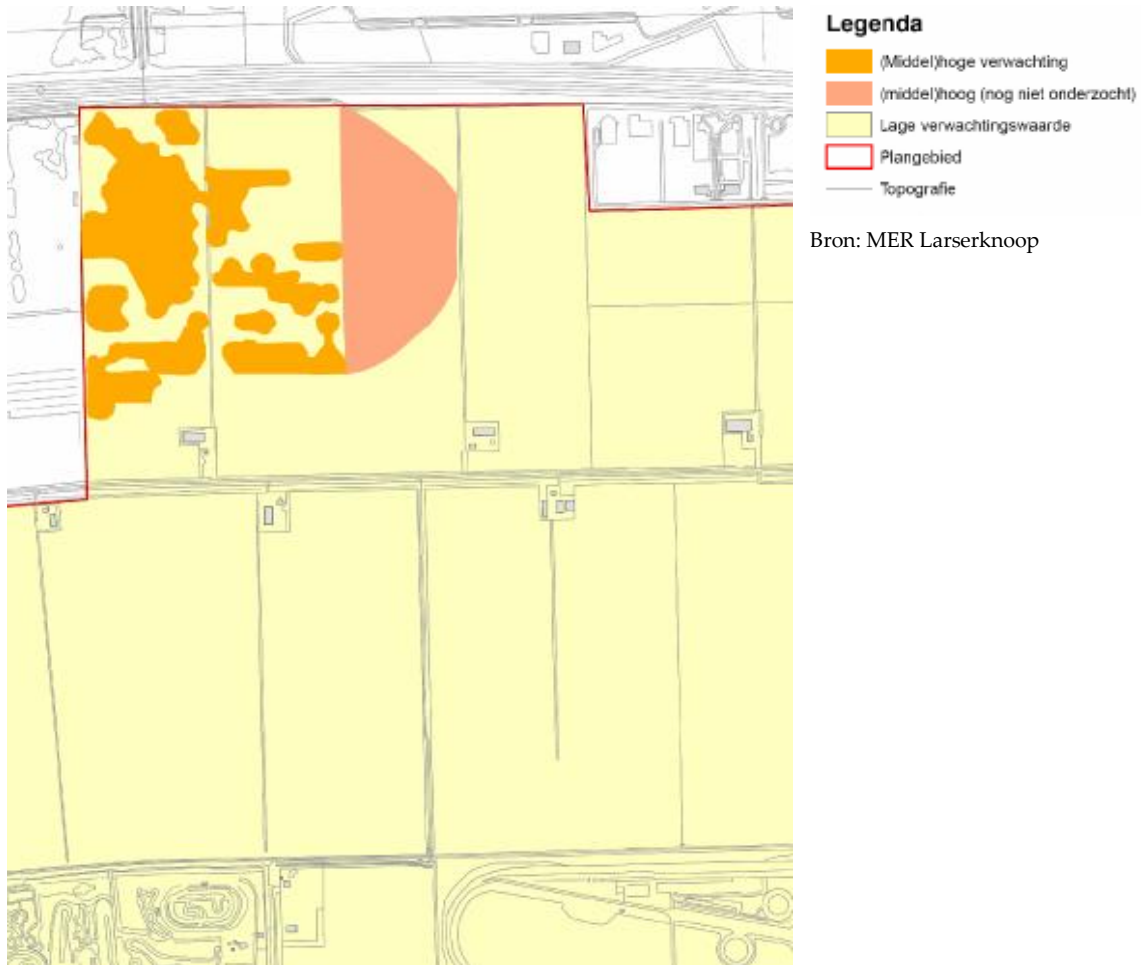
Figuur 25: Archeologische beleidskaart gemeente Lelystad

In het MER Larserknoop is nader onderzoek verricht naar de archeologische verwachtingswaarde in het gebied:

“Het veldonderzoek heeft aangetoond dat de verwachtingswaarden voor het plangebied zijn zoals ze in de gemeentelijke verwachtingskaart zijn voorgesteld: het grootste gedeelte kende en kent opnieuw een lage verwachtingswaarde.”

“In het noordwesten van het plangebied komt een dekzandopduiking voor die een hoge trefkans is toegekend in zowel het gemeentelijke beleid als op de IKAW. Op deze dekzandopduiking kunnen prehistorische sporen verwacht worden. Een deel van deze dekzandopduiking is door overstromingen geërodeerd. De kans op de aanwezigheid van (intacte) archeologische waarden wordt hier derhalve laag ingeschat. Een deel van deze dekzandopduiking/-rug blijkt echter nog deels intact te zijn. Hier kunnen derhalve (deels) intacte archeologische waarden worden verwacht.”

De gele arceringen in onderstaande figuur geven aan waar op basis van het veldonderzoek sprake is van een (middel)hoge verwachting.

Figuur 26: Archeologische verwachtingswaarde o.b.v veldonderzoek MER Larserknoop

Trechtering

Voor de trechtering wordt, vanwege andere criteria die meer bepalend zijn voor de keuze (onder andere ligging ten opzichte van hoogspanningsmasten en NNN-gebieden), archeologie niet beschouwd.

Keuze voorkeursalternatief

De Verbindingsweg varianten 2A, 2D en 3B is vanaf circa 200 meter ten noorden van de Meerkoetenweg tot aan de ontsluitingsweg geprojecteerd in gebied met een lage verwachtingswaarde. De varianten zijn niet onderscheidend. In dit deel van het gebied is naar verwachting geen nader archeologisch onderzoek nodig.

Het gebied waar het zuidelijke deel van de aansluiting in de varianten is voorzien, is in het MER Larserknoop aangemerkt als gebied met een middelhoge verwachtingswaarde. Omdat dit is gebaseerd op veldonderzoek is dit deel van de aansluiting is beoordeeld op de informatie uit het MER Larserknoop. Varianten 2A en 2D doorsnijden bij benadering een even groot gebied met (middel)hoge verwachting (lengte doorsnijding bij 800-900 meter). Variant 3B scoort wat beter dan de andere varianten en doorsnijdt circa 500 – 600 meter gebied met (middel)hoge verwachting.

Het deel van de aansluiting ten noorden van de A6 ligt van voor alle varianten vrijwel volledig in gebied met een hoge verwachtingswaarde (op basis van de gemeentelijk beleidskaart). De tweede helft van de toerit in varianten 2A en 2D ligt in een gebied met lage verwachtingswaarde. Deze varianten hebben een iets beperktere doorsnijding van het gebied met hoge verwachtingswaarde.

Aan de noordzijde scoren 2A en 2D iets beter dan 3B, aan de zuidzijde scoort 3B juist iets beter. Per saldo zijn de verschillen tussen de varianten niet dusdanig dat er sprake is van een belangrijk onderscheidend vermogen.

Vervolg

Bij doorsnijding van gebieden met (middel)hoge verwachtingswaarde zullen bij de aanvraag van een vergunning in de toekomst nader archeologische onderzoeken benodigd zijn.

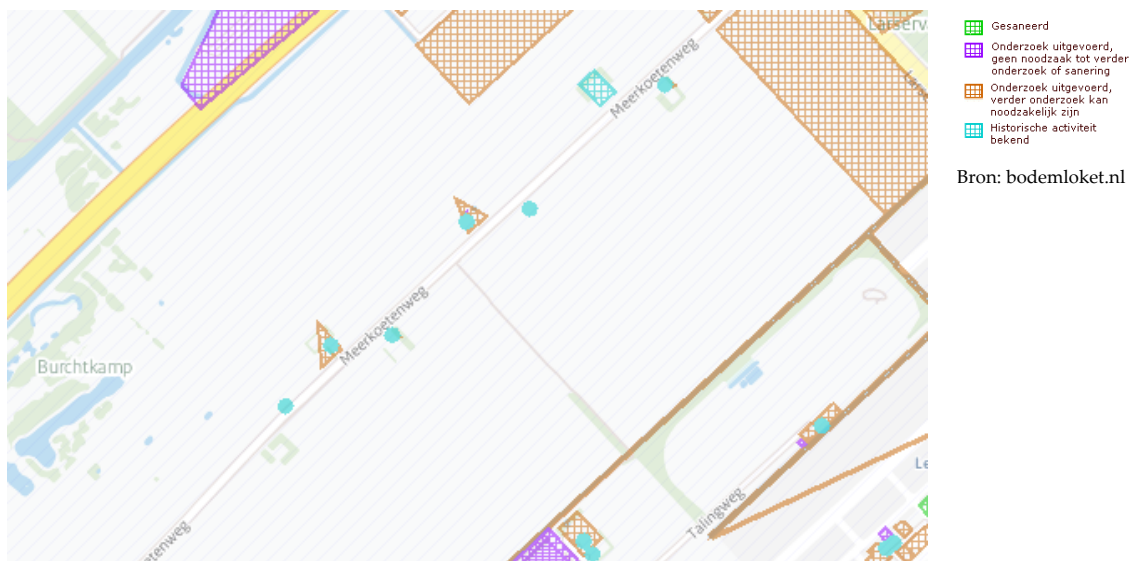
Bijlage 2.6 Bodem

Criteria

Bij de aanleg van de weg kan sprake zijn van bodemverontreinigingen in het plangebied, waarvoor sanering noodzakelijk is. Met name vanuit kosten oogpunt kan dit een rol spelen. Er wordt beoordeeld of verdachte locaties of bekende verontreinigingen doorsneden worden.

Aanpak

Op basis van de beschikbare gegevens (bodemloket.nl, MER Larserknoop, bodemrapportage.flevoland.nl) blijkt dat er een aantal locaties aan de Meerkoetenweg ligt die vanwege historische activiteiten verdacht zijn of waar reeds onderzoek heeft plaatsgevonden, maar waar vervolgonderzoek aan de orde kan zijn.

Figuur 27

In het MER Larserknoop, waarin ook reeds historisch onderzoek is gedaan naar bodemverontreinigingen, zijn de volgende locaties die relevant zijn voor de ligging van de aansluiting en Verbindingsweg benoemd.

Deellocatie	brandstof in tank (vloeibaar)*	brandstof in tank (propane)	brandstof in vat	olie in vat	olie in bus/blik	bestrijdingsmiddelen	verf/oplosmiddelen	afgewerkte olie	oliefilters	vervuilde poetsdoeken	overig gewaarslijkt afval/accu's	werkplaats	afspuit-/wasplaats	OBAS	bodem niet onderzocht	bodemkwaliteit voldoende bekend	bodemonderzoek wenselijk
Meerkoetenweg 14	X							X	X						X		X
Meerkoetenweg 15	X	X													X		X
Meerkoetenweg 17	X					X			X		X				X		X
Meerkoetenweg 18		X										X			X		X
Meerkoetenweg 21	X					X		X	X						X		X

Op onderstaande kaart zijn deze locaties weergegeven.

Figuur 28: Ligging adressen van verdachte locaties

Trechtering

Voor de trechtering tot drie alternatieven is het aspect bodem buiten beschouwing gelaten, omdat de selectie van andere, meer dwingende criteria (ligging ten opzichte van hoogspanningsmast en NNN-gebieden) afhangt.

Keuze voorkeursalternatief

Voor de selectie van het voorkeursalternatief is gekeken naar het aantal locaties met bekende bodemverontreinigingen of verdachte locaties. De drie varianten doorkruisen geen van allen de hierboven genoemde locaties.

Varianten 2A en 2D zijn geprojecteerd midden tussen Meerkoetenweg 18 en 21. Variant 3B is geprojecteerd tussen Meerkoetenweg 17 en 18. Alle varianten zijn daarom neutraal (0) gescoord.

Variant	2A	2D	3B
Bodemhygiëne	0	0	0

Er is geen sprake van sloop van opstallen. Met bijvoorbeeld daarin verwerkt asbest hoeft geen rekening gehouden te worden. Het is mogelijk dat er sprake is van verontreiniging in het gebied waarvoor geen informatie op dit moment bekend is, zoals gestort puin.

Vervolg

In het kader van een verdere planologische procedure en vergunningverlening kan worden overgegaan tot een nader onderzoek van te dempen watergangen of bestaande (semi-) verhardingen.